

SAMMANFATTNING AV ÅRSRAPPORT 2021

<https://eiopa.europa.eu/>

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

Cover photo: © AdobeStock; pages 6 and 7: © EIOPA; all other pictures: © AdobeStock

PDF ISBN 978-92-9473-470-9 doi:10.2854/74515 EI-07-22-779-SV-N

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2022

© EIOPA, 2022

Kopiering tillåten med angivande av källan.

PETRA HIELKEMA

FÖRORD AV ORDFÖRANDEN

Det gläder mig att få presentera denna genomgång av Eiopas verksamhet under 2021.

Under detta år var pandemin fortfarande ytterst närvarande, med utrullning av massiva vaccinationsprogram och ständigt nya virusvarianter. Med tanke på att såväl försäkrings- som tjänstepensionssektorerna hade tagit sig igenom pandemin relativt väl låg fokus 2021 på att stödja återhämtningen och att hålla utkik efter långsiktiga effekter av krisen, framför allt i form av inflation.

Konsumentskydd är en prioritet för Eiopa, och på det här området tog vi itu med en del problem rörande vissa fondförsäkringsprodukter genom att införa ett system vars syfte är att se till att konsumenten får valuta för pengarna. För många sparare är fondförsäkringsprodukter viktiga och det här systemet ska se till att produkterna utvecklas, marknadsförs och säljs med konsumenternas behov för ögonen och att konsumenterna har tillgång till lämplig rådgivning och information som hjälper dem att fatta välgrundade beslut när de köper produkter.

Eiopa använde sina verktyg för att i samordning med nationella myndigheter ta itu med områden där det fanns uppenbara brister när det gäller företagsansvar i den internationella verksamheten. Det har visat sig att en granskning av Eiopas befogenheter på det här området kan vara nödvändig för att minska förlusten för konsumenterna.

På området pensioner välkomnade Eiopa ikraftträdandet av regleringen av en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP), och genom framförandet av två råd till EU-kommissionen på området pensioner – om instrumentpaneler och spårningssystem – togs ytterligare steg för att minska pensionsklyftorna.

De två områdena hållbar ekonomi och digital omställning dominerade fortsatt agendan, inte bara för Eiopa utan även för nationella myndigheter och sektorerna försäkring och tjänstepension. På de här områdena bibehöll Eiopa sitt fokus på att stödja sektorerna och tillsynsmyndigheterna i hanteringen av övergången till en grön och digital ekonomi.

En ändamålsenlig reglering är grundläggande för att kunna organisera en effektiv tillsyn. Därför välkomnade Eiopa EU-kommissionens förslag om en översyn av Solvens II och fortsätter att stödja denna process.

Om man riktar blicken framåt är situationen fortsatt osäker, särskilt på grund av Rysslands oprovocerade och omotiverade militära angrepp mot Ukraina. Eiopa är i likhet med unionens övriga institutioner solidariskt med befolkningen i Ukraina. Även om invasionens direkta effekt på försäkrings- och tjänstepensionssektorerna är begränsad kommer Eiopa även fortsatt att noggrant övervaka situationen och hålla utkik efter effekter på stabiliteten i försäkrings- och pensionssektorn i Europa. Eiopa kommer också att noga bevaka effekterna av snabba ökningarna i levnadskostnaden.

För att kunna uppfylla sitt ambitiösa uppdrag behöver Eiopa en kompetent och flexibel personal, och jag ser fram emot att dra mitt strå till stacken genom att främja en mångfaldig och inkluderande organisation som får hela personalen att bidra med sin fulla potential. På så sätt kommer vi som organisation att kunna ge fortsatt stöd till sektorn i anpassningen till alla de förändringar som stundar.

På ett mer personligt plan vill jag nämna att jag välkomnades av en engagerad, kunnig och entusiastisk personal när jag axlade rollen som ordförande i september 2021, och detta har gjort min första tid mycket enklare. Jag är också mycket tacksam över det stöd jag fått från ledamöterna i styrelsen och från övriga europeiska tillsynsmyndigheter, och jag ser fram emot ett effektivt samarbete med många gemensamma framgångar.

Jag vill rikta ett särskilt tack till Gabriel Bernardino, som avslutade sitt ordförandeskap den 28 februari 2021. Han lyckades sätta Eiopa i centrum för tillsynen av försäkringar och pensioner i Europa, och jag ser fram emot att fortsätta i samma riktning och bygga vidare på hans framgångar. Jag passar även på att tacka Peter Braumüller för hans beundransvärda arbete som vice ordförande och för hans ledning av organisationen under övergångsperioden som följde efter det att Gabriel lämnade myndigheten.

Försäkringar och tjänstepensioner fortsätter att spela en viktig roll i alla européers liv, och Eiopa spelar i sin tur en roll genom att främja dessa framgångsrika sektorer i sitt stöd till medborgare och samhälle.

FAUSTO PARENTE

FÖRORD AV VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

År 2021 präglades liksom det föregående året av osäkerhet. Vi inledde året med distansarbete, pandemin fortsatte att påverka våra strategiska mål och vi fortsatte att fokusera på dess effekter på försäkrings- och pensionssektorerna, med målsättningen att bibehålla stabiliteten och främja den ekonomiska återhämtningen.

Eiopa lyckades genomföra sitt arbetsprogram under året och överträffade målen för merparten av nyckeltalen.

Vi fortsatte att genomföra vår effektiviseringsstrategi, som består av de fyra delarna

- › resursplanering och resursprioritering,
- › data- och it-strategi samt digitala lösningar,
- › granskning av affärsprocesser, tjänsteoptimering, utnyttjande av delade tjänster
- › och integrerad talanghantering.

Eiopa växte som organisation och välkomnade nya medarbetare. Personalen (inklusive utplacerade nationella experter) utökades från 185 i slutet av 2020 till 193 i slutet av 2021. Andelen personal som ägnar sig åt kärnverksamheten ökade också jämfört med tidigare.

Under året utnyttjade myndigheten sina resurser på ett effektivt och ansvarsfullt sätt. Driftsbudgeten 2019 uppgick till 32,9 miljoner euro och under året var budgetgenomförandegraden för åtaganden 99,44 procent och 81,18 procent för genomförda betalningar.

Eiopa strävar efter att förbättra sina resultat på miljöområdet och minska verksamhetens avtryck på miljön. Under 2021 har vi arbetat med att införliva EU:s miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas). En särskild del om miljöledning har inkluderats i denna rapport.

Eftersom covid-19 fortsatte att spridas i samhället arbetade personalen återigen hemifrån under stora delar av året. Det var möjligt tack vare de it-lösningar och resurser som tillhandahölls. Därutöver fortsatte vi att anpassa våra arbetsutrymmen till ett hybridformat och att investera i teknik för att möjliggöra smidiga arbetsrutiner i samband med att personalen började komma tillbaka till kontoret, vilket till en början skedde på frivillig basis. Personalens hälsa och säkerhet har haft högsta prioritet, och åtgärder för fysisk distansering har bibehållits under delar av 2022.

Lösningen med distansarbete har varit ett sätt att anpassa oss till pandemin men har också lett till att hybrida arbetsplatslösningar blivit vanligt förekommande. Allteftersom riskerna med pandemin har minskat har vi kunnat välkomna vår personal tillbaka till kontoret, åtminstone några dagar i veckan. Samtidigt är vi medvetna om att vi för att vara fortsatt intressanta som arbetsgivare och för att kunna behålla den kompetens vi behöver för att nå våra mål, måste vi vara mycket uppmärksamma på arbetsförhållandena, framför allt när det gäller hybrida lösningar.

Liksom tidigare år har vi haft ett nära samarbete med våra motparter hos nationella behöriga myndigheter och relationerna med ledamöterna i vår styrelse och tillsynsstyrelse har varit fruktbara.

Vi har också fortsatt att inhämta synpunkter från en rad olika berörda parter som underlag för vårt arbete, framför allt genom våra intressentgrupper och även genom samråd och evenemang.

Jag vill passa på att rikta ett stort tack till vår förre ordförande Gabriel Bernardino, som ledde myndigheten i tio år, och till Peter Braumüller, som i egenskap av vice ordförande tog över ledningen under övergångsperioden fram till det att Petra Hielkema tillträdde sin tjänst.

Jag vill också tacka vår personal, ledamöterna i tillsynsstyrelsen samt mina motparter vid andra europeiska tillsynsmyndigheter och EU-organ för deras hårda arbete, engagemang och fruktbara samarbete. Genom att samarbeta kan vi fortsätta att göra skillnad för människor, företag och ekonomier runtom i Europa.

SAMMANFATTNING

Under 2021 fortsatte Eiopa att spela en avgörande roll i tillsynen av försäkringar och pensioner i Europa och arbetade i nära samarbete med nationella tillsynsmyndigheter, europeiska institutioner och andra aktörer för att uppfylla de strategiska mål som fastställts i Eiopas årliga arbetsprogram.

Under 2021 var effekterna av covid-19-pandemin fortfarande betydande, vilket påverkade Eiopas kärnverksamhet och de organisatoriska åtgärder som vidtogs för organisationens personal, besökare och styrelseledamöter. Samma år presenterade Eiopa ett ambitiöst årligt arbetsprogram som inkluderade arbete som hade prioriterats bort under 2020 på grund av pandemins effekter.

I september 2021 tillträdde Petra Hielkema sin roll som ordförande för Eiopa för ett femårigt förordnande.

FRAMSTEG MED TILLSYN OCH REGLERING AV FÖRETAGSANSVAR

Genom sin inrättandeförordning har Eiopa fått i uppdrag att ha en ledande roll när det gäller att främja insyn, enkelhet och rättvisa i hela den inre marknaden. En sund rättslig ram är avgörande för detta. Mot denna bakgrund har Eiopa tillsammans med andra europeiska tillsynsmyndigheter tagit fram tekniska standarder:

Å ena sidan sådana som bekämpar "grönmalning" av finansiella produkter genom att under förordningen om hållbarhetsupplysningar och taxonomiförordningen definiera på vilket sätt finansinstitut måste upplysa om den hållbarhetsrelaterade påverkan som deras investeringsbeslut har, och hur upplysningar om hållbarhet visas i produktinformationen till slutinvesteringarna.

Å den andra sidan de som gör priip-produkters basfaktadokument mer engagerande och tillgängliga för icke-professionella investerare genom riktade förbättringar av en rad viktiga regleringsfrågor som har upptäckts i anslutning till innehållet i basfaktadokument.

Dessutom har Eiopa genom produktinterventioner och en rad tillsyns- och övervakningsverktyg under året på-

tagligt utökat sin tillsyn av företagsansvar. Det har handlat om fortlöpande arbete med konsumenttrender och marknadsövervakning, och då med särskilt fokus på nya trender. Dessutom har organisationen besökt och aktivt samarbetat med nationella behöriga myndigheter samt organ i länder utanför EU. Under 2021 organiserade Eiopa även ett samråd för ett ramverk avsett att ta itu med riskerna vad gäller valuta för pengarna på den europeiska fondförsäkringsmarknaden, och publicerade resultatet av detta.

Eiopa fortsatte att arbeta med gränsöverskridande fall med risk för förlust för konsumenter genom upprättandet av internationella samarbetsplattformar och genom att använda de verktyg som finns tillgängliga för att samordna lämpliga tillsynsåtgärder av nationella behöriga myndigheter. I mitten av 2021 rekommenderade Eiopa en specifik nationell behörig myndighet att vidta tillsynsåtgärder mot ett företag som har gränsöverskridande affärsverksamhet i ett flertal medlemsstater. Under den senare hälften av 2021 konstaterade Eiopa att denna rekommendation inte efterlevdes. Detta och andra fall påvisar en alltmer påtaglig risk för att gränsöverskridande affärsverksamhet kan bli ett problem för konsumenter om hem-/värdtillsynen inte är effektiv och ordentligt samordnad. Det visar också att Eiopas verktyg på detta område är begränsade. Avslutningsvis mottog Eiopa sin första begäran att inleda en utredning rörande specifika problem vad gäller grupp-tillsyn i ett antal medlemsstater. Denna utredning pågår.

I FRAMKANT NÄR DET GÄLLER KONVERGENS MOT EN HÖGKVALITATIV TILLSYN

Att åstadkomma en gemensam europeisk tillsynsstrategi är avgörande för Eiopas verksamhet. Under 2021 publicerade Eiopa kriterierna för tillsynsmyndigheters oberoende, vilket är av största vikt för tillsynsprocessens legitimitet och tillförlitlighet. Eiopa publicerade ett flertal verktyg för att bemöta tillsynskonvergens på områden som användning av riskreduceringstekniker, tillsynsrutiner och förväntningar vid brott mot solvenskapitalkrav eller den egna risk- och solvensbedömningen i anslutning till covid-19. Eiopa publicerade vidare ett antal rapporter

kopplade till olika aspekter av Solvens II och föreslagna ändringar i rapporteringskraven vad gäller dokument för tillsyn och offentliggörande. Utöver detta publicerade Eiopa 2021 en rapport om myndighetens föreslagna implementering av IBOR-övergångar i ett försök att öka stabiliteten och tillförlitligheten hos finansiella referensvärden.

Eiopa spelar fortsatt en viktig internationell roll inom ramen för den internationella organisationen för försäkringstillsynsmyndigheter (IAIS) och hade löpande kontakt och samtal med viktiga jurisdiktioner i tredjeländer.

På pensionssidan utfärdade Eiopa omdömen om riskhanteringen inom avgiftsbestämda pensionssystem och om kostnader och avgifter för tjänstepensionsinstitut. De agerade även som rådgivare till EU-kommissionen om tjänster och instrumentpaneler för pensionsspårning.

Under 2021 fortsatte Eiopa sitt BI 2.0-program, som vägleder myndigheten i arbetet med att omvandlas till en digital, användarfokuserad och datadriven organisation, även i dess roll som tillsynsutövare och samordnare, och i tillhandahållandet av relevant dataanalys och datarapportering till nationella behöriga myndigheter. Eiopa fortsatte sitt arbete med att förbättra ramen för omvärldsbevakning och dataanalys och drog nytta av nya tekniska framsteg och de möjligheter som kommer med dessa, och kunde på så sätt se till att Eiopa och de nationella behöriga myndigheterna kunde dela kunskaper och erfarenheter.

Slutligen främjades Eiopas mål att säkerställa en hög, effektiv och konsekvent nivå av tillsyn på olika håll i Europa, för att på så sätt garantera att försäkringstagare och förmånstagare i olika jurisdiktioner får en liknande skyddsnivå. Detta skedde genom en vidareutveckling av Eiopas tillsynshandbok och utbildning av tillsynspersoner. Vidare utförde Eiopa en sakkunnigbedömning av utkontraktering och en uppföljande bedömning av nyckelfunktioner.

Myndigheten fortsatte sitt arbete med nationella tillsynspersoner för att främja en balanserad spelplan genom att delta i tillsynskollegier, inspektioner på plats, samarbetsplattformar och bilaterala engagemang, samt genom att tillhandahålla teknisk assistans, utbildning och rekommendationer. I användningen av interna modeller utvecklade Eiopa jämförande studier som fokuserade på prioriteringsområden i anslutning till interna modeller, däribland offentliga rapporter.

STÄRKA DEN FINANSIELLA STABILITETEN FÖR FÖRSÄKRINGS- OCH TJÄNSTEPENSIONSSEKTORERNA

Eiopa fortsatte sitt arbete med att kartlägga tendenser, potentiella risker samt sårbarheter som skulle kunna ha en negativ påverkan på pensions- och försäkringssektorerna i Europa. Bland annat offentliggjorde Eiopa under året försäkrings- och tjänstepensionsstatistik, däribland den kvartalsbaserade riskkartläggningen (risk dashboard) och den finansiella stabilitetsrapporten som utkommer två gånger per år. Dessutom utvecklade Eiopa en europeisk ram för bedömning av systemrisk som låter myndigheten och dess medlemmar fastställa sin egen syn på trenderna och utvecklingen på den europeiska försäkringsmarknaden och den potentiella systemrisken, och som hjälper dem i förberedelserna inför IAIS kollektiva samtal.

Under 2021 utförde Eiopa även ett stresstest som utgick från ett förlängt covid-19-scenari i en miljö med "lägre ränta under längre tid". Trots covid-19-pandemins allvarliga ekonomiska och finansiella effekter gick den europeiska försäkringsbranschen in i stresstestet starkt kapitaliserad. Tack vare den robusta bufferten kunde deltagarna dämpa effekten av det negativa scenariot. Det upptäcktes även att sektorns främsta svagheter sprang ur marknadsstörningar, och att försäkringsbranschen har tillgång till verktyg för att hantera negativa effekter på marknaden och ekonomin. De långsiktiga garantiåtgärderna hjälpte även till att dämpa delar av de allvarliga men rimliga störningarna. Stresstestet avslöjade också att en andel av marknaden fortsatt är starkt beroende av övergångsåtgärder. Deltagarnas likviditetssituation visade inte på några svagheter.

ÖVERGRIPANDE TEMAN

Eiopa fortsatte sitt arbete inom området för hållbar finansiering. Eiopa arbetade med nyckelfrågor om riskerna med klimatförändringar för försäkringssektorn och fortsatte att uppmuntra försäkringsbolag att axla sin roll när det gäller att begränsa klimatförändringarna och anpassa verksamheter efter detta. Eiopa fortsatte att ägna stor uppmärksamhet åt försäkringsskyddsklyftan, som är ett mått på skillnaden mellan sådant som är försäkrat och

de potentiella ekonomiska förlusterna. Myndigheten föreslog en metod i flera steg som ett svar på behovet av att formalisera en strategi som möjliggör regelbunden omvärdering och omkalibrering av parametrarna för modulen för naturkatastrofrisker i standardformeln i Solvens II. Personalen vid Eiopa och ECB publicerade en tematisk artikel i Eiopas finansstabilitetsrapport om klimatförändringar, katastrofer och försäkringars makroekonomiska fördelar. Dessutom publicerade Eiopa en artikel om åtgärder för att förbättra möjligheten att försäkra risken för avbrott i affärsverksamheten till följd av pandemin, och överlämnade en teknisk rådgivning om nyckeltal enligt taxonomiförordningen till EU-kommissionen. På ett mer allmänt plan stödde Eiopa kommissionens agenda för en hållbar finansiering.

Eiopa fortsätter att på nära håll följa den ökande användningen av data och digitalisering för att identifiera sätt att förbättra konsumentskyddet utan att sätta hinder för innovationen. På området digital motståndskraft antog och införde Eiopa riktlinjer om säkerhet och styrning inom informations- och kommunikationsteknik (ICT) och fokuserade på att förbereda det tekniska arbete som krävs inför lagförslaget om förordningen om digital operativ motståndskraft för finanssektorn (DORA-förordningen). Eiopa har publicerat sin digitaliseringsstrategi för att säkerställa ett systematiskt, balanserat och helhetsinriktat perspektiv på den tekniska omvandlingen på Europas försäkrings- och pensionsmarknader och den pågående

tillsynen av dessa. Tillsammans med andra europeiska tillsynsmyndigheter utträttades arbete med den slutrapport som besvarar EU-kommissionens begäran om råd gällande digital ekonomi och därmed sammanhängande frågor.

Eiopa fortsatte sitt samarbete med den rådgivande expertgruppen för digital etik i försäkringsbranschen och hade ordförandeposten i europeiskt forum för innovationsfrämjare.

ATT FULLGÖRA VÅRT UPPDRAG EFFEKTIVT OCH ÄNDAMÅLSENLIGT

Inom ramen för ett fortsatt distansarbete på grund av covid-19 fortsatte Eiopa att fungera som en effektiv och ändamålsenlig organisation under 2021, samtidigt som vi strävade efter att hitta nya möjligheter att förbättra de administrativa processerna. Eiopa har inrättat en strategi för mångfald och inkludering och en detaljerad åtgärdsplan som stödjer Eiopas vision att vara en trovärdig tillsynsmyndighet som går längre än att bara säkerställa efterlevnad av regler rörande icke-diskriminering och jämlikhet.

KONTAKTA EU

Besök

Det finns hundratals Europa direkt-kontor i hela EU. Hitta ditt närmaste kontor på https://europa.eu/european-union/contact_sv.

Telefon eller mejl

Tjänsten Europa direkt svarar på dina frågor om EU. Kontakta tjänsten på något av följande sätt:

- Ring det avgiftsfria telefonnumret 00 800 6 7 8 9 10 11 (en del operatörer kan ta betalt för samtalet).
- Ring telefonnumret +32 22999696.
- Mejla via webbplatsen (https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-INFORMATION

På nätet

På webbplatsen Europa finns det information om EU på alla officiella EU-språk (https://europa.eu/european-union/index_sv).

EU-publikationer

Ladda ned eller beställ både gratis och avgiftsbelagda EU-publikationer (<https://op.europa.eu/sv/publications>). Om du behöver flera kopior av en gratispublikation kan du kontakta Europa direkt eller ditt lokala informationskontor (https://europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-lagstiftning och andra rättsliga handlingar

Rättsliga handlingar från EU, inklusive all EU-lagstiftning sedan 1952, finns på alla officiella EU-språk på EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>).

Öppna data från EU

På EU:s portal för öppna data (<http://data.europa.eu/euodp/sv>) finns dataserier från EU. Dataserierna får laddas ned och användas fritt för kommersiella och andra ändamål.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

Europeiska unionens
publikationsbyrå